

Svaz spedice a logistiky České republiky **Všeobecné zásílatelské podmínky**

Vydání 2014

Svaz spedice a logistiky České republiky jako odborná a zájmová organizace vydává ve smyslu § 1751 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen "nový občanský zákoník" či "NOZ"), tyto **Všeobecné zásílatelské podmínky (2014):**

Preambule:

§ 2471 odst. 1 NOZ definuje zásílatelskou smlouvu takto:

"Smlouvou zásílatelskou se zavazuje zasílatel příkazci obstarat mu vlastním jménem a na jeho účet přepravu zásilky z určitého místa do určitého jiného místa, případně i obstarat nebo provést úkony s přepravou související, a příkazce se zavazuje zaplatit zasílateli odměnu."

Další ustanovení o zásílatelské smlouvě obsahují § 2471 odst. 2 a § 2472 až § 2482 NOZ.

Čl. I.

Povinnosti zasílatele

1. Zasílatel je povinen

1.1. vykonávat svou činnost s vynaložením potřebné péče a dbát, aby kvalitně a hospodárně uspokojil zájmy příkazce, jež mu jsou známy. V rámci těchto činností:

- a) řádně pečuje o věci, které mu příkazce svěřil, a o věci, které pro příkazce získal,
- b) uschovává pro potřeby příkazce po přiměřenou dobu anebo po dobu dohodnutou doklady, které získal při plnění zásílatelské smlouvy,
- c) upozorňuje příkazce na zjevnou nesprávnost jeho pokynů. V případě, že

příkazce trvá na pokynech, nenese zasílatel odpovědnost za případnou škodu. Dále je zasílatel oprávněn vyžádat si u příkazce doplnění jeho příkazů, jestliže mu příkazce předal tyto pokyny nedostatečné nebo neúplné. Zasílatel však není povinen přezkoumávat správnost údajů poskytnutých příkazcem;

- d) při nebezpečí z prodlení obstarává přepravu tak, aby vyhovovala co nejvíce zájmům příkazce zasílateli známým. Je-li však možné vyžádat si odsouhlasení příkazce, provádí další kroky až po tomto odsouhlasení,
- e) obstarává pojištění zásilky pouze na výslovný příkaz příkazce. Pouhý údaj hodnoty zásilky (ceny) se nepokládá za příkaz k pojištění. Pokud je pojištění dohodnuto, pojišťuje zasílatel podle pojišťovacích podmínek obvyklých v místě plnění. Nastal-li pojistný případ, splní zasílatel své povinnosti tím, že postoupí příkazci na jeho přání své nároky vůči pojišťovně. Tím není dotčeno vlastní rozhodnutí zasílatele o pojištění jeho odpovědnosti,
- f) na žádost příkazce sdělí jméno dopravce, s nímž uzavřel smlouvu o přepravě,
- g) podává příkazci zprávu o škodě, která zásilce hrozí nebo na ní již vznikla, jakmile se o tom dozví, a to bez zbytečného prodlení.

1.2. Při plnění závazků je zasílatel povinen s vynaložením potřebné péče sjednat způsob a podmínky přepravy tak, aby odpovídaly co nejlépe zájmům příkazce, jež vyplývají ze smlouvy a jeho příkazů a pokynů nebo jež zasílatel zná.

1.3. Zasílatel odpovídá za škodu vzniklou na převzaté zásilce při obstarávání přepravy, případně při obstarání nebo provedení úkonů s přepravou souvisejících, neprokáže-li, že škodu nemohl odvrátit ani její rozsah zmírnit při vynaložení potřebné péče.

1.4. Při nebezpečí z prodlení postupuje v zájmu ochrany zásilky i bez pokynu příkazce tak, aby byly co nejlépe chráněny zájmy příkazce podle informací zasílateli známých.

1.5. Zjišťuje hmotnost zásilky jen tehdy, jestliže to bylo s příkazcem dohodnuto. Jestliže vzniknou pochybnosti, platí potvrzení vystavené zasílatelem na druh,

obsah, cenu, hmotnost a příp. obal. O nových skutečnostech je zasílatel povinen neprodleně informovat příkazce.

- 1.6. Přezkoumává oprávnění příkazce (osoby), která se tímto oprávněním prokáže.
- 1.7. Pokud nebylo nic jiného písemně dohodnuto, zkoumá a vyhledává vhodnější postup přepravy zásilky (věci) v rámci obchodních zvyklostí.
- 1.8. Řídí se pokyny příkazce ohledně celního odbavení. V případě, kdy není možné provést celní odbavení podle pokynů příkazce, je nutné jej o tom bez prodlení informovat.

Čl. II.

Práva zasílatele

2. Zasílatel je oprávněn

- 2.1. žádat, aby mu příkazce doručil příkaz k obstarání přepravy (zasílatelský příkaz) písemně, není-li smlouva uzavřena v písemné formě,
- 2.2. prodat svépomocným prodejem dle § 2126 a § 2127 NOZ zásilku na účet příkazce, hrozí-li jí bezprostředně podstatná škoda a není-li čas vyžádat si pokyny příkazce nebo prodlévá-li příkazce s takovými pokyny a neučiní sám potřebná opatření (viz. čl. IV bod 4.9.),
- 2.3. požadovat na příkazci přiměřenou zálohu na náklady, spojené s plněním smlouvy, a to dříve, než započne s jejím plněním,
- 2.4. žádat na příkazci ujednanou odměnu nebo nebyla-li ujednána, odměnu podle sazeb zasílatele, popř. přiměřenou odměnu, jež se v době uzavření smlouvy a za obdobných smluvních podmínek obvykle poskytuje. Zasílateli kromě toho náleží i náhrada nutných a užitečných nákladů, jakož i nákladů účelně vynaložených při plnění zasílatelské smlouvy,
- 2.5. žádat na příkazci zaplacení odměny, jakmile uzavřel smlouvu s dopravcem a zásilku mu odevzdal,
- 2.6. na žádost předchozích zasílatelů uplatňovat všechna práva, která jim přísluší z jejich zástavního práva, aby mohl jejich práva uspokojit. Uspokojí-li je, přecházejí na něho spolu se zástavním právem, které je zajišťuje,
- 2.7. uplatňovat zástavní právo na zásilce k zajištění dluhů příkazce vyplývajících ze smlouvy, jakož i případných ostatních zasílatelských smluv s ním uzavřených,

- dokud je zásilka u něho nebo u někoho, kdo ji má u sebe jménem
zasílatele, nebo dokud má listiny, které ho opravňují se zásilkou nakládat,
- 2.8. považovat pokyn, týkající se zásilky za závazný pro sebe až do jeho odvolání
příkazcem. Příkaz, aby zásilka byla k dispozici třetí osobě, nelze odvolat,
jakmile zasílateli dojde dispozice této třetí osoby,
- 2.9. jednat dle vlastního uvážení při zachování zájmů příkazce, jež jsou známy,
zejména při volbě způsobu přepravy, druhu dopravního prostředku a trasy,
jestliže neobdržel dostatečný nebo proveditelný pokyn,
- 2.10. neodporuje-li to smlouvě nebo nezakáže-li to příkazce nejpozději do začátku
uskutečňování přepravy, může zasílatel přepravu, kterou má obstarat, provést
sám; v takovém případě má právo na úhradu přepravného,
- 2.11. použije-li zasílatel k obstarání přepravy dalšího zasílatele (mezizasílatele),
odpovídá při tom, jako by přepravu obstaral sám.

Čl. III.

Povinnosti příkazce

3. Příkazce je povinen

- 3.1. dát zasílateli písemně příkaz k obstarání přepravy (zasílatelský příkaz), nemá-li
smlouva písemnou formu a žádá-li o to zasílatel,
- 3.2. jestliže hrozí zásilce bezprostředně podstatná škoda, neprodleně po obdržení
informace o tom předat zasílateli další pokyny, jinak má zasílatel právo
zásilku prodat ve smyslu čl. II. bod 2.2.,
- 3.3. zaplatit zasílateli ujednanou odměnu , jakmile zasílatel uzavřel smlouvu s
dopravcem, popř. poskytnout mu přiměřenou zálohu na náklady spojené
s plněním zasílatelské smlouvy,
- 3.4. uhradit zasílateli ujednanou odměnu anebo, jestliže nebyla ujednána,
odměnu podle sazeb zasílatele, popř. přiměřenou odměnu, jaká se v době
uzavření smlouvy a za obdobných podmínek obvykle poskytuje, jakož i
nahradit náklady účelně vynaložené zasílatelem při plnění smlouvy,
- 3.5. příkaz odvolat, jestliže příkaz k obstarání přepravy není akceptován bez
zbytečného odkladu, pokud není mezi zasílatelem a příkazcem dohodnuto
jinak,

- 3.6. dát zasílateli k dispozici správné údaje o obsahu zásilky a její povaze, jakož i o všech skutečnostech, potřebných k uzavření smlouvy o přepravě, jako např. o její hmotnosti, druhu, počtu kusů, rozměrech a hmotnosti jednotlivých kusů, značek a sigen, způsobu balení a označení, zda jde o nebezpečné zboží ve smyslu dohody ADR, RID apod., jakož i upozornit zasílatele na vyšší hodnotu zásilky, zejména požaduje-li příkazce přijetí zvláštních opatření při její přepravě, anebo má-li být zásilka z důvodů vyšší hodnoty připojištěna. Jinak je povinen nahradit škodu, která zasílateli porušením této povinnosti vznikla,
- 3.7. upozornit včas zasílatele obvyklým způsobem na veřejně-právní, příp. celně-právní povinnosti spojené s přepravou zásilky, pokud tyto povinnosti nejsou zasílateli známy. Příkazce odpovídá zasílateli za všechny důsledky nesplnění této povinnosti,
- 3.8. poskytnout zasílateli při stornu příkazu k obstarání přepravy ujednanou odměnu po odečtení ušetřených výloh. Prokáže-li příkazce, že zrušil objednávku z důvodů, za které odpovídá zasílatel, má zasílatel pouze nárok na náhradu svých výloh,
- 3.9. poskytnout zasílateli vedle ujednané odměny náhradu nutných a užitečných nákladů, jakož i náhradu účelně vynaložených nákladů při plnění smlouvy,
- 3.10. uhradit zasílateli vynaložené náklady a příslušnou odměnu za obstarání zpětné přepravy zásilky, jestliže příjemce odmítne převzetí jemu určené zásilky. Odměnu je povinen zaplatit zasílateli rovněž v případě, že objednávka na dobírku nebo jiný inkasní úkon je dodatečně odvolán anebo částka určená k inkasu před vydáním zásilky není příjemcem zásilky uhrazena,
- 3.11. uhradit pohledávky zasílatele za přepravné, cla, daně a jiné poplatky, zaplacené zasílatelem, zejména jako oprávněným k dispozici nebo jako držitelem cizí věci (zásilky), pokud zasílatel za ně neodpovídá.

Čl. IV.

Všeobecná ustanovení

4.1. Místo plnění

Místem plnění je pro všechny zúčastněné místo provozovny zasílatele, na kterou byla adresována objednávka, resp. doručen zasílatelský příkaz.

4.2. Lhůty plnění ze zasílatelské smlouvy

S výjimkou zvláštního písemného ujednání před započítáním přepravy, neodpovídá zasílatel za lhůty nakládky a vykládky zásilky, ani za určité pořadí při odeslání zásilky tímž druhem přepravy. Zvláštní označení zásilky jako např. „veletržní zboží“, neopravňuje k přednostnímu odbavení, pokud to není výslovně ujednáno.

4.3 . Porušení smluvní povinnosti

4.3.1. Poruší-li smluvní strana povinnost ze zasílatelské smlouvy, je povinna škodu z toho vzniklou nahradit.

4.3.2. Ručení příjemce zásilky

Přijetím zásilky se příjemce zásilky, jejíž přepravu obstaral zasílatel, stává ručitelem za pohledávky zasílatele ze zasílatelské smlouvy, které má vůči příkazci, jestliže o pohledávkách zasílatele věděl anebo o nich musel vědět.

4.3.3. Zproštění povinnosti k náhradě škody

- a) povinnosti k náhradě škody se zasílatel zproští, prokáže-li, že mu ve splnění smlouvy dočasně nebo trvale zabránila mimořádná nepředvídatelná a nepřekonatelná překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli.
- b) vznikla-li škoda nebo zvětšila-li se následkem okolností, které se přičítají poškozenému, povinnost nahradit škodu se poměrně sníží.

4.4. Rozsah odpovědnosti zasílatele

4.4.1. Pokud zasílatel odpovídá ze zasílatelské smlouvy za škodu, je jeho povinnost škodu nahradit omezena :

- a) ve všech případech částkou odpovídající SDR 20.000 na škodní událost nebo více škodních událostí majících jednu a tutéž příčinu vzniku škody nebo
- b) v případě ztráty, zničení nebo poškození zásilky při obstarání přepravy, popřípadě zásilky převzaté zasílatelem k přepravě nebo k úkonům s přepravou souvisejícím, částkou odpovídající SDR 8,33 za jeden kg brutto hmotnosti ztracené, zničené nebo poškozené zásilky

c) v případě škody vzniklé z opožděného dodání částkou odpovídající výši odměny dle čl. III. bod 3,4

4.4.2 Nepřímá škoda ani ušlý zisk se nenahrazuje.

4.4.3. Zasílatel se nemůže dovolat omezené odpovědnosti dle bodu 4.4.1 anebo 4.4.2. v případě škod jím způsobených úmyslně nebo z hrubé nedbalosti.

4.5. Překážky vylučující odpovědnost

4.5.1. Za okolnosti vylučující odpovědnost se považuje překážka, jež nastala nezávisle na vůli povinné strany a jež jí brání ve splnění povinnosti, jestliže nelze rozumně předpokládat, že by povinná strana tuto překážku nebo její následky odvrátila nebo překonala, jakož i, že by v době vzniku závazku tuto překážku předvíдалa.

4.5.2. Zasílatel je v takových případech oprávněn (nikoli však povinen) odstoupit od smlouvy, i když tato smlouva byla již částečně plněna. Povinnost zasílatele dbát o zájmy příkazce však trvá.

4.5.3. Příkazce má v těchto případech rovněž právo odstoupit od smlouvy, nelze-li na něm spravedlivě požadovat, aby ve smlouvě setrval.

4.5.4. Odstoupí-li zasílatel nebo příkazce dle 4.5.2. nebo 4.5.3. od smlouvy, má zasílatel právo na úhradu vynaložených nákladů a zaplacení přiměřené odměny.

4.6. Odpovědnost z přepravní smlouvy

4.6.1. Zasílatel neodpovídá za provedení obstarávané přepravy zásilky, ledaže přepravu zásilky, kterou měl dle zasílatelské smlouvy obstarat, sám provedl, popřípadě výslovným ujednáním s příkazcem převzal smluvní odpovědnost za provedení přepravy zásilky. V takovém případě odpovídá zasílatel jako dopravce podle příslušných předpisů.

4.6.2. Smluvní ujednání o pevné odměně zasílatele, popřípadě účtování odměny zasílatele pevnou sazbou (tzv. přejímací sazbou) nepředstavuje smluvní převzetí odpovědnosti za dopravce.

4.6.3. Případné nároky vůči dopravcům

a) uplatňuje zasílatel na žádost příkazce svým jménem a na účet příkazce, který je povinen poskytnout zasílateli potřebnou

součinnost, zejména poskytnout doklady týkající se zásilky, její hodnoty apod., nebo

- b) zasílatel postoupí svá práva vůči dopravci na příkazce k přímému uplatnění jeho nároků vůči dopravci a poskytne příkazci potřebnou součinnost,
- c) neuplatní-li příkazce požadavek vůči zasílateli dle a) nebo nároky vůči dopravci dle b), popř. neposkytne-li zasílateli potřebnou součinnost, jdou důsledky z toho plynoucí k tíži příkazce.

4.7. Odpovědnost za skladování

Pokud zasílatel v rámci svých činností provádí skladování věcí (zásilky), řídí se tato činnost podle podmínek smlouvy o skladování (§2415 a násl. NOZ).

4.8. Právo zástavní a zadržovací

4.8.1. a) K zajištění svých nároků vyplývajících ze zasílatelské smlouvy má zasílatel zákonné zástavní právo k zásilce, dokud je zásilka u zasílatele nebo u někoho, kdo ji má u sebe jeho jménem, anebo dokud má zasílatel listiny, které ho opravňují se zásilkou nakládat.

b) Při výkonu zástavního práva postupuje zasílatel v souladu s ustanoveními § 1359 a násl. NOZ. Zasílatel není povinen ve smyslu § 1360 NOZ zásilku prodat ve veřejné dražbě. Při využití svého práva k jejímu prodeji jiným způsobem, může využít služeb certifikovaného dražebníka s tím, že prodej zásilky musí být zveřejněn alespoň 2x v některém celostátním deníku s odstupem alespoň 14 kalendářních dnů přede dnem prodeje zástavy.

4.8.2. a) Zasílatel může ze své vůle zadržet cizí movitou věc (zásilku), kterou má u sebe, k zajištění splatného, popřípadě i nesplatného dluhu osoby, již by jinak měl věc (zásilku) vydat.

b) Při výkonu zadržovacího práva postupuje zasílatel podle ustanovení § 1397 a násl. NOZ.

4.8.3. Zadržovací právo může zasílatel vykonat jak z titulu zajištění úhrady svých splatných pohledávek za příkazcem, tak i pohledávek nesplatných, je-li důvodná obava, že nebudou příkazcem uhrazeny, a příkazce k zasílatelově žádosti neposkytl patřičnou jistotu.

4.8.4. Při souběhu obou práv (zástavního a zadržovacího) je na zasílateli, kterým způsobem zásilku zpeněží.

4.9. Svépomocný prodej

Zasílatel má právo zásilku prodat, hrozí-li podstatná škoda na zásilce bezprostředně a není-li čas si vyžádat pokyny příkazce, anebo prodlévá-li příkazce s nimi, a to svépomocným prodejem § 2126 a § 2127 NOZ (srv. čl. II bod 2.2).

4.10. Úroky z prodlení

4.10.1. Prodlení s plněním peněžitého závazku vůči zasílateli nastává, není-li ujednáno jinak, 15 dnů od doručení vyúčtování zasílatele.

4.10.2. Zasílatel je oprávněn účtovat úrok z prodlení ve výši ujednané a pokud nebyla ujednána, ve výši stanovené nařízením vlády ve smyslu § 1970 NOZ.

4. 11. Promlčení práv ze zasílatelské smlouvy

4.11.1. Obecná promlčecí doba činí 3 roky.

4.11.2. Práva vzniklá z celkového zničení nebo ztráty přepravované věci (zásilky) či z jejího poškození nebo opožděného doručení se promlčují v 1 roce. Promlčecí lhůta počne běžet ode dne, kdy byla zásilka doručena, popřípadě kdy měla být doručena.

4.11.3. Jednoroční promlčecí lhůta dle bodu 4.11.2. neplatí u práva vzniklého z úmyslného porušení povinnosti nebo je-li jednoroční promlčecí lhůta ujednána v neprospěch slabší strany (§ 630 odst. 2 NOZ).

4.11.4. Ostatní práva ze zasílatelské smlouvy se promlčují ve 3 letech, není-li stranami ujednána lhůta kratší nebo delší. Ujednaná promlčecí lhůta nesmí být kratší než 1 rok a delší než 15 let (§630 odst. 1 NOZ).

4.12 Forma zasílatelských příkazů

4.12.1. Příkaz zasílateli je udělován písemně a pokud byl udělen jinak, je příkazce povinen jej na požádání zasílatele písemně potvrdit.

4.12.2. Přijetí příkazu zasílatelem lze potvrdit i jiným než písemným způsobem.

Čl. V.

Závěrečná a přechodná ustanovení

- 5.1. Tyto Všeobecné zasílatelské podmínky (2014) byly schváleny valnou hromadou Svazu spedice a logistiky ČR dne 17.04. 2013, s platností a účinností od 1.1. 2014, případně ode dne pozdějšího nabytí účinnosti NOZ.
- 5.2. Tyto podmínky tvoří nedílnou součást zasílatelské smlouvy, uzavřené po datu nabytí účinnosti těchto podmínek, pokud se na ně strany ve smlouvě odvolaly.
- 5.3. Při uzavření zasílatelské smlouvy mezi podnikateli lze část obsahu smlouvy určit i pouhým odkazem na tyto Všeobecné zasílatelské podmínky (§ 1751 odst. 3 NOZ).
- 5.4. Je-li příkazcem zasílatele osoba fyzická - nepodnikatel (spotřebitel) ve smyslu § 419 NOZ, jsou tyto všeobecné zasílatelské podmínky součástí uzavřené zasílatelské smlouvy na základě výslovného ujednání stran při zachování postupu dle § 1810 a násl. NOZ (spotřebitelské smlouvy).
- 5.5. Odchylná ujednání ve smlouvě mají přednost před zněním těchto Všeobecných zasílatelských podmínek, i když tvoří nedílnou součást uzavřené smlouvy (§ 1751 odst. 1 druhá věta NOZ).
- 5.6. Vztahy ze zasílatelských a/nebo jiných smluv uzavřených do 31.12. 2013, resp. před nabytím účinnosti těchto Všeobecných zasílatelských podmínek, pokud tyto uzavřené smlouvy odkazují na Všeobecné zasílatelské podmínky jako na jejich součást, se nadále řídí Všeobecnými zasílatelskými podmínkami vydanými Svazem spedice a logistiky ČR ve znění účinném od 1.7. 2005.

Praha 5.3.2013

Předseda Svazu
Ing. Martin DRÁBEK